

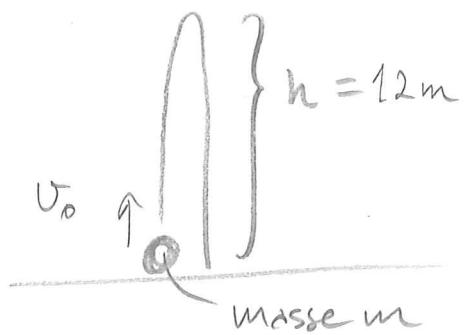
Fysikle, tre terminsordninga

Eksamensfebruar 2018

Løysingsforslag

Oppg. 1

a)

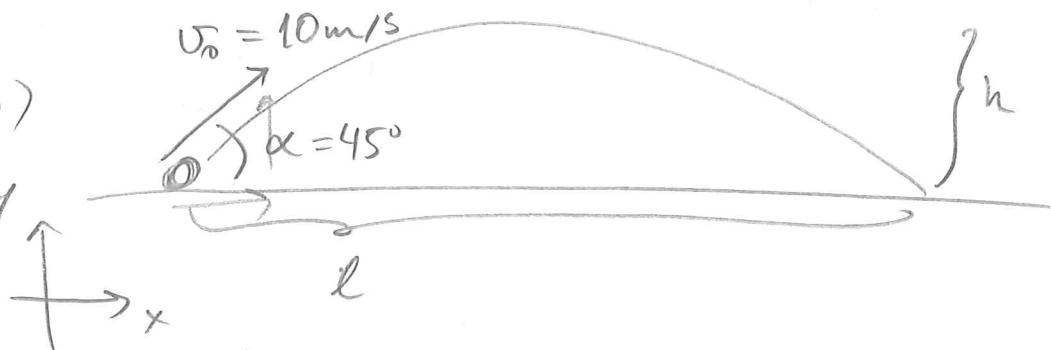

Energibevaring

$$\frac{1}{2}mv_0^2 = mgh$$

$$v_0 = \sqrt{2gh} = \sqrt{2 \cdot 9.81 \text{ m/s}^2 \cdot 12 \text{ m}} \\ = 15.344 \text{ m/s} \approx 15 \text{ m/s}$$

b)

Høyde $y = v_{0y}t - \frac{1}{2}gt^2$ der t er tide og

$$v_{0y} = v_0 \sin \alpha$$

Lengde $x = v_{0x}t$ der $v_{0x} = v_0 \cos \alpha$

Finn landingstidspunkt:

$$y = 0$$

$$v_0 \sin \alpha t - \frac{1}{2}gt^2 = 0$$

$$t(v_0 \sin \alpha - \frac{1}{2}gt) = 0$$

$$t=0 \text{ eller } v_0 \sin \alpha - \frac{1}{2}gt = 0$$

$t=0$ er uinteressant her

$$\frac{1}{2}gt = v_0 \sin \alpha$$

$$t = \frac{2v_0 \sin \alpha}{g}$$

Maksimal høyde:

$$l = v_0 \cos \alpha \cdot \frac{2v_0 \sin \alpha}{g} = \frac{2v_0^2 \cos \alpha \sin \alpha}{g}$$

$$= \frac{2 \cdot (10 \text{ m/s})^2 \cdot \cos 45^\circ \cdot \sin 45^\circ}{9.81 \text{ m/s}^2} = 10.1937 \text{ m} \approx \underline{10 \text{ m}}$$

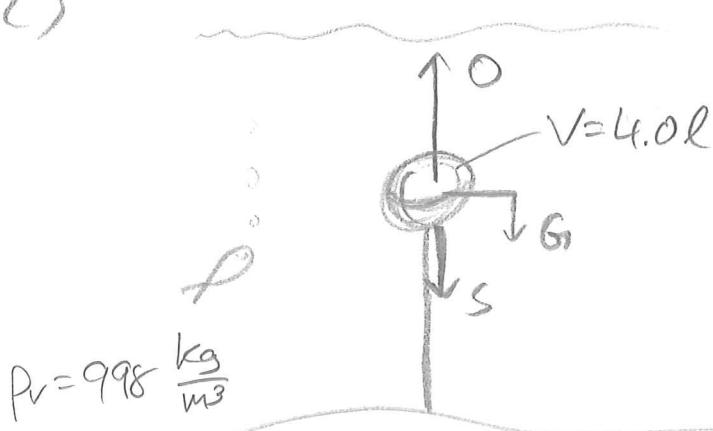
For en flinne høyde h , kan vi bruke energibevaring som i a):

$$\frac{1}{2}mv_0^2 = mgh$$

$$h = \frac{(v_0 \sin \alpha)^2}{2g} = \frac{(10 \text{ m/s} \cdot \sin 45^\circ)^2}{2 \cdot 9.81 \text{ m/s}^2} = 2.5484 \text{ m}$$

$$\approx \underline{2.5 \text{ m}}$$

c)

Tyngdelektif:

$$G = mg = 0.400 \text{ kg} \cdot 9.81 \text{ m/s}^2$$

$$= 3.924 \text{ N} \approx \underline{3.9 \text{ N}}$$

Oppdrift:

$$D = \rho_v V g =$$

$$998 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} \cdot 4.0 \cdot 10^{-3} \text{ m}^3 \cdot 9.81 \text{ m/s}^2$$

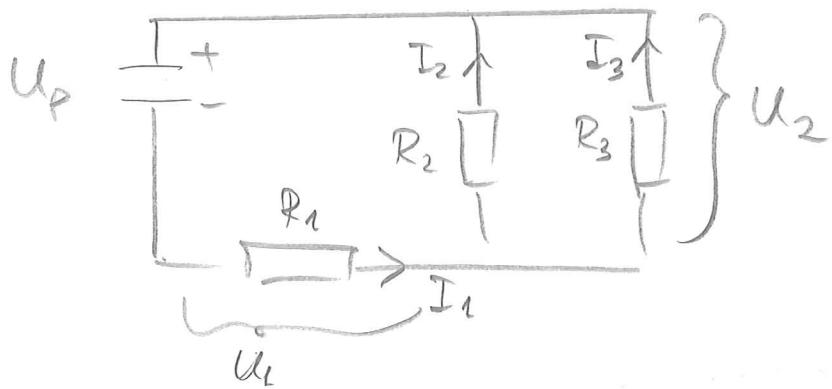
$$= 39.1615 \text{ N} \approx \underline{39 \text{ N}}$$

Snordraget s kan vi bestemme ved
Newtons første lov:

$$O = S + G$$

$$S = O - G = 39.1615N - 3.924N = 35.2375N \approx \underline{35N}$$

Opg 2

a) Ohms lov: $U_1 = R_1 I_1$, $I_1 = \frac{U_1}{R_1} = \frac{3.6V}{1.0\Omega} = \underline{3.6A}$

"Effekt":

$$P = U_1 I_1 = U_1 \cdot \frac{U_1}{R_1} = \frac{U_1^2}{R_1} = \frac{(3.6V)^2}{1.0\Omega} = 12.960W \approx \underline{13W}$$

b) Spenningsa over lever av komponentane
i parallellkoplingsa er den same.

Kirchhoff's andre lov gir at

$$U_p = U_1 + U_2$$

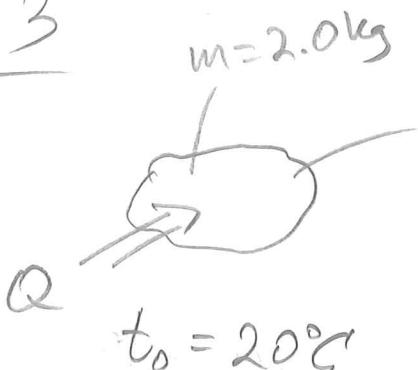
$$U_2 = U_p - U_1 = 10V - 3.6V = \underline{6.4V}$$

Strømmene er igjen bestemt ved Ohms lov:

$$I_2 = \frac{U_2}{R_2} = \frac{6.4V}{3.2\Omega} = \underline{2.0A}$$

$$I_3 = \frac{U_2}{R_3} = \frac{6.4V}{4.0\Omega} = \underline{1.6A}$$

Oppg. 3

Spesifile kjele: C_{by} = 130 $\frac{J}{kg \cdot K}$
→ smeltev.: l_{by} = 25 · 10³ $\frac{J}{kg}$

Smeltepunkt: t_s = 328°C

Varme:

$$Q = C_{by} m (t_s - t_0) + l_{by} m =$$

$$m (C_{by} (t_s - t_0) + l_{by}) =$$

$$2.0 \text{ kg} (130 \frac{J}{\text{kg} \cdot \text{K}} \cdot (328 - 20.0) \text{ K} + 25 \cdot 10^3 \frac{J}{\text{kg}}) =$$

$$130080 \text{ J} \approx \underline{\underline{130 \text{ kJ}}}$$

Oppg. 4

a) Energji: E = hf der f er frekvensen

Lysfart: c = f λ, der λ er bølgelengde

$$f = \frac{E}{h} = \frac{2.0 \cdot 10^{-13} \text{ J}}{6.63 \cdot 10^{-34} \text{ Js}} = 3.0166 \cdot 10^{20} \frac{1}{\text{s}} \approx \underline{\underline{3.0 \cdot 10^{20} \text{ Hz}}}$$

$$\lambda = \frac{c}{f} = \frac{c h}{E} = \frac{3.00 \cdot 10^8 \text{ m/s} \cdot 6.63 \cdot 10^{-34} \text{ Js}}{2.0 \cdot 10^{-13} \text{ J}} = 9.9450 \cdot 10^{-13} \text{ m} \approx \underline{\underline{9.9 \cdot 10^{-13} \text{ m}}}$$

b) Energien er gitt ved massesummet:

$$\Delta E = \Delta m c^2 = (1.0087 + 235.0439 - 140.9144 - 91.9262 - 3 \cdot 1.0087) \cdot 1.6605 \cdot 10^{-27} \text{ kg} \cdot (3.00 \cdot 10^8 \text{ m/s})^2 =$$

$$2.7782 \cdot 10^{-11} \text{ J} \approx \underline{\underline{2.78 \cdot 10^{-11} \text{ J}}}$$

Opg. 5

a) Den ideelle gass-lava:

$$\frac{P_1 V_1}{T_1} = \frac{P_2 V_2}{T_2}$$

der p er trykk, V er volum og T er absolutt temperatur. Med finn stempel vil vi ha at $P_1 = P_2 = P_0$.

$$\frac{V_1}{T_1} = \frac{V_2}{T_2}$$

$$T_2 = \frac{V_2}{V_1} T_1 = \frac{1.7l}{1.2l} \cdot 300K = \underline{425K}$$

b) Endring i indre energi:

$$\Delta U = Q - W$$

der $Q = 126J$ er mottatt varme og W er arbeidet utført av gassen.

Siden trykket er konstant, er dette arbeidet likt

$W = F \Delta x = P_0 A \Delta x = P_0 \Delta V = P_0 (V_2 - V_1)$ der F er krafta på stempelen fra gassen.

$$\Delta U = Q - W = Q - P_0(V_2 - V_1) =$$

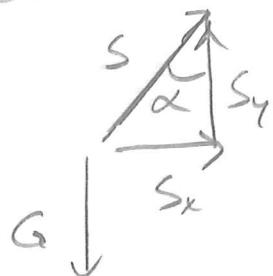
$$126J - 1.01 \cdot 10^5 Pa \cdot (1.7 - 1.2) \cdot 10^{-3} m^3 = \underline{75.5 J}$$

Oppg. 6

$$r = 6.0\text{m}$$

Dekomponering:

Newton 1. lov i y-retning: $S_y = G = mg$

Sentripetalkraft: $S_x = m \frac{v^2}{r}$ der v er farten.

$$\text{Se: } \frac{S_x}{S_y} = \tan \alpha$$

$$S_x = S_y \tan \alpha$$

Med $S_y = mg$ og $S_x = m \frac{v^2}{r}$:

$$m \frac{v^2}{r} = mg \tan \alpha$$

$$v = \sqrt{g r \tan \alpha} = \sqrt{9.81 \text{ m/s}^2 \cdot 6.0 \text{ m} \cdot \tan 60^\circ}$$

$$= 10.0970 \text{ m/s} \approx \underline{\underline{10 \text{ m/s}}}$$